

MARIESTAD

Resursfördelningsmodell grundskola f-9, *grundsärskola, fritidshem*

Sektor utbildning
Mariestads kommun
Antagen av kommunfullmäktige
2014-12-15
Reviderad 2015-10-26
Reviderad 2016-09-26
Reviderad 2017-09-25

Innehållsförteckning

1 Principer för resursfördelningsmodell	4
1.1 Modellen ska främja måluppfyllelse av skolans mål	4
1.2 Modellen ska vara baserad på beprövad erfarenhet.....	4
1.3 Modellen ska vara begriplig, överskådlig och upplevas som rättvis	4
1.4 Modellen ska vara behovsanpassad	4
1.5 Modellen ska bygga på variabler som garanterar en likvärdig resursfördelning.....	5
1.6 Modellen ska vara tillämpbar på både fristående och kommunala skolor.....	5
1.7 Modellen ska vara föränderlig över tid	5
1.8 Rätten att välja skola.....	5
2. Resursfördelningsmodell grundskola F-9, <i>grundsärskola och fritidshem</i> från och med den 1 januari 2018	6
2.1 Grundbelopp	6
2.1.1 Grundtilldelning	6
2.1.2 Strukturtilldelning.....	7
2.1.3 Grundsärskola	7
2.1.4 Fritidshem	8
2.1.5 Nyanlända elever	8
2.1.6 Skolor med få elever	8
2.1.7 Lokalkostnader	9
2.1.8 <i>Studiehandledning på modersmålet</i>	9
2.2 Tilläggsbelopp	10
2.2.1 Extraordinära stödåtgärder	10
2.2.2 Modersmålsundervisning.....	10
2.3 Ersättning för moms- och administrationskostnader till friskolor.....	10

3. Bidrag på lika villkor 11

1 Principer för resursfördelningsmodell

1.1 Modellen ska främja måluppfyllelse av skolans mål

En resursfördelning som följer elevens behov bidrar till att skolorna får förutsättningar att ge rätt stöd och främjar ökad måluppfyllelse i skolan. Eleverna ska uppnå både kunskapsmålen och värdegrundsmålen.

1.2 Modellen ska vara baserad på beprövad erfarenhet

Forskning¹ visar på bakgrundsfaktorer som är avgörande för elevers resultat i skolan. I aktuell statistik kan man följa bakgrundsfaktorens påverkan på elevresultatet.

Studier visar på att föräldrars utbildningsbakgrund är den mest avgörande faktorn för hur elever klarar målen.

1.3 Modellen ska vara begriplig, överskådlig och upplevas som rättvis

Modellen ska dokumenteras och därmed vara tillgänglig för alla och redovisas öppet, d.v.s. vara transparent. Ambitionen är att modellen ska utformas så att den är begriplig.

Resursfördelningsmodellen ska upplevas rättvis och ge ekonomiska förutsättningar för en likvärdig skola.

I resultat från utvärderingsprojekt² har man funnit, att det inte endast är skolans resurser som är viktiga för måluppfyllelsen, utan att det också är av största vikt hur resurserna används, d.v.s. skolornas arbetssätt.

1.4 Modellen ska vara behovsanpassad

Större delen av de tillgängliga resurserna bör utgöras av en grundtilldelning. En skola som enbart får grundtilldelning ska kunna bedriva en verksamhet med de krav som ställs.

Grundtilldelningen för fristående skolor ska täcka kostnader för undervisning och lokaler. Detta innebär kostnader för exempelvis skolläda, läromedel, förbrukning, elevhälsa, måltider, skolbibliotek, lokalkostnader, vaktmästare och administration.

¹ Skolverkets rapport nr 170, 1999, "Samband mellan resurser och resultat"

² Skolverkets publikation 2005, "Vad gör det för skillnad vad skolan gör?"

För kommunala skolor täcker grundtilldelningen inte kostnader för skolledning, elevhälsa, lokaler, måltider, övergripande kostnader för IT och administration. Medel för dessa kostnader läggs centralt hos grundskolechef.

1.5 Modellen ska bygga på variabler som garanterar en likvärdig resursfördelning

Modellen ska anpassas till vad kunskap och erfarenhet visar när det gäller elevers möjligheter att uppnå målen.

Ett fåtal faktabaserade variabler kännetecknar modellen.

1.6 Modellen ska vara tillämpbar på både fristående och kommunala skolor

Varje elev har rätt till, oberoende av vilken skola han/hon går i, resurser som speglar det behov han/hon har för att nå målen. Modellen ska tillämpas på samtliga grundskolor belägna i Mariestads kommun.

1.7 Modellen ska vara föränderlig över tid

Modellen skall kunna förändras utifrån framtida förändrade forskningsresultat, nya och justerade variabler, politiska prioriteringar m.m. Resursfördelningsmodellen följs upp och utvärderas av sektor utbildnings ledningsgrupp årligen. Vid revidering av resursfördelningsmodellen utarbetas förslag för fastställande i kommunfullmäktige. Åtterrapporering av uppföljning av resursfördelning redovisas till utbildningsnämnden för att säkerställa att skolorna med hjälp av tilldelade resurser ger alla elever förutsättningar att nå målen för utbildningen.

1.8 Rätten att välja skola

Elever skall ha möjlighet att välja skola och elevpengen skall följa eleven oberoende av vilket skolområde eller vilken skola han/hon går i.

Ovanstående principer genomsyrar resursfördelningsmodellen för grundskola F-9, *grundskola och fritidshem.*

2. Resursfördelningsmodell grundskola F-9, *grundsärskola och fritidshem* från och med den 1 januari 2018

Resursfördelningsmodellen består av följande huvuddelar:

Grundbelopp

- Grundtilldelning
- Strukturtilldelning
- Tilldelning för nyanlända barn och unga
- Tilldelning för lokalkostnader
- Tilldelning för skolor med få elever
- Tilldelning för fritidshem
- *Tilldelning för studiehandledning på modersmålet*

Tilläggsbelopp

- Tilldelning för extraordinära stödåtgärder
- Tilldelning för modersmålsundervisning

Resurstilldelningen till nästkommande år baseras på det aktuella antalet elever den 15 oktober innevarande år. Ersättningsnivåerna gäller för ett budgetår i taget i anslutning till att utbildningsnämnden fastställer budgetramarna. Under budgetåret justeras grundbeloppet i förhållande till löneökningar. Grundbeloppet fördelas utifrån antalet barn, tilläggsbeloppet tilldelas efter särskilt ansökningsförfarande. Fastställda ersättningsnivåer gäller alla utförare, såväl kommunala som fristående förskolor. För fristående skolor tillkommer ersättningar för moms- och administrationskostnader.

Avstämning görs den 15:e i varje månad utifrån faktiskt antal elever. Under juli månad genomförs ingen mätning. För **utbetalningen** i juli *och augusti* månad används faktiskt elevantal för juni månad och justeras i **augusti september**. ~~Vid läsårsskifte utgår elev- och fritidspeng för nya elever från och med augusti månad.~~

2.1 Grundbelopp

Grundbeloppet består av följande delar:

2.1.1 Grundtilldelning

Grundtilldelningen karaktäriseras av att den utgör en lika stor resurs per elev oberoende av vilken skola, kommunal eller fristående, eleven går i. För grundsärskolans elever används en särskild grundtilldelning.

Grundtilldelningen för fristående skolor ska täcka kostnader för exempelvis skolledning, läromedel, förbrukning, elevhälsa, måltider, skolbibliotek, lokalkostnader, vaktmästare och administration.

För kommunala skolor täcker grundtilldelningen inte kostnader för skolledning, elevhälsa, lokaler, måltider, övergripande kostnader för IT och viss administration. Medel för dessa kostnader läggs centralt hos grundskolechef.

Grundtilldelningen är differentierad med olika belopp enligt följande uppdelning:

- Förskoleklass – åk 6
- Åk 7-9
- Grundsärskola
- Fritidshem

2.1.2 Strukturtilldelning

Strukturtilldelningen karaktäriseras av att det ger ett differentierat tillägg per elev och bygger på hur elevernas socioekonomiska bakgrund påverkar sannolikheten för att eleverna ska uppnå ~~målen~~ *kunskapskraven*. Strukturtilldelningen ska kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar, samtidigt som den ska ge skolan möjlighet att utveckla sig för att kunna möta alla elevers olika förutsättningar för kunskapsutveckling. Strukturtilldelning utgår till grundskola och fritidshem. Fritidshemmens strukturtilldelning utgår från respektive grundskolas framtagna index.

Resurser till elever i behov av särskilt stöd ingår i strukturtilldelningen. När behov av extraordinära stödåtgärder uppstår, kan rektor ansöka om tilläggsbelopp för dessa.

De variabler som Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderar³ och som är grund för strukturtilldelningen är:

- Utländsk bakgrund, elev
- Utbildningsnivå, föräldrar
- Familjen uppbär försörjningsstöd
- Barn som bor med ensamstående förälder
- Kön

Statistik för variablerna uppdateras utifrån elevunderlaget den 15 oktober varje år. Mariestads kommun köper statistik från SCB som ger underlag för strukturfördelning enligt de fem variablerna.

Viktningen av variabler för strukturtilldelning fastställs av utbildningsnämnden.

2.1.3 Grundsärskola

För särskolans elever används en särskild grundtilldelning. Beslut om inskrivning i särskola föregås av en utredning. Utredningen omfattas av pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Den samlade bedömningen av elevens behov avgör vilken elevpeng eleven omfattas av. *En elev kan även vara individintegrerad och med det menas att eleven är inskriven i grundsärskolan men går i grundskolan.* För individintegrerad elev utgår en särskild elevpeng *utöver ordinarie elevpeng.* För tillämpning av dessa regler krävs ett beslut om mottagande i särskola i enlighet med 7 kap. 5 § Skollagen (2010:800).

Elever som är inskrivna i särskolan har en särskild fritidspeng.

³ Sveriges kommuner och landsting, "Socioekonomisk resursfördelning till skolor", 2014

2.1.4 Fritidshem

För fritidshem gäller ett grundbelopp per elev inskriven på fritidshemmet. Utöver det utgår ett tillägg utifrån elevens socioekonomiska bakgrund, strukturtilldelning.

För elever som har lovplacering utgår 20 % av grundbeloppet.

Omfattningen av vilka elever som är berättigade till fritidshem framgår av skollagen 14 kap, 5-8§. Konkretiserade regler och avgifter för ~~förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg~~ finns i kommunens broschyr ”*Vår fritidsverksamhet*” som finns på hemsidan. ~~politiskt fastställda ”Bra att veta” antagen av Barn- och utbildningsnämnden 2013-10-02.~~ För elever som enligt ovanstående inte är berättigade till fritidshem utgår ingen ersättning till kommunala fritidshem eller fristående fritidshem.

Varje huvudman ansvarar för att säkerställa underlag över vilka elever som har rätt till fritidshem inlämnas till Mariestads kommun månadsvis. Varje huvudman ansvarar även för att debitera vårdnadshavare avgift för fritidshem.

2.1.5 Nyanlända elever

Kommunen får ett riktat statsbidrag av Migrationsverket för nyanlända elever som är folkbokförda i kommunen. För att kommunen ska få del av statsbidraget ska nedanstående punkter uppfyllas:

- Eleven är folkbokförd i kommunen
- Eleven har kommit till Sverige som asylsökande flykting
- Eleven har uppehållstillstånd
- Eleven tillhör åldersgruppen 6 - 18 år

Sektor utbildning tar del av detta statsbidrag med ett engångsbelopp under det första året eleven finns i kommunen. Därefter ska elevens behov täckas inom befintlig resursfördelningsmodell för grundskolan. Engångsbeloppet ska användas till studiehandledning och introduktionsstöd.

För asylsökande elever söks bidrag från Migrationsverket. Bidraget söks centralt och ska användas till kostnader som härrör till nyanlända elever, som till exempel studiehandledning på modersmålet.

2.1.6 Skolor med få elever

Avsikten med tilldelningen för skolor med få elever är att förstärka de ekonomiska förutsättningarna att driva verksamheten. Skolor med få elever har högre snittkostnader per elev. Tilldelningen fördelas till de skolor som har färre än 100 elever. Beloppet fastställs av utbildningsnämnden.

Fördelningen sker stegvis enligt följande:

Elevantal	Tilldelning till skolor med få elever
1-33	Erhåller hela ersättningsbeloppet per elev
34-66	Erhåller 2/3 av ersättningsbeloppet per elev
67-99	Erhåller 1/3 av ersättningsbeloppet per elev

2.1.7 Lokalkostnader

Budgettilldelning för hyror följer kommunens styrprinciper.

Enligt riksdagens beslut⁴ om bestämmelser för kommunens bidrag till fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och förskoleklasser ska de fristående skolorna ersättas med en kommuns genomsnittliga lokalkostnad per elev.

Kommentarer till beräkningsgrunden för lokaltilldelning till fristående och kommunala skolor

I förordningen⁵ om bidrag på lika villkor framgår att ersättning för hyra av lokaler ska motsvara kommunens genomsnittliga lokalkostnader per barn eller elev i motsvarande verksamhet eller skolform.

I den totala hyreskostnaden för kommunala skolverksamheter ingår kostnader för idrottshallar för den tid de används av verksamheterna.

2.1.8 Studiehandledning på modersmålet

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det (Skolförordningen (2011:185) 5 kap. 4§). Studiehandledning på modersmålet kan ges antingen i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller i form av särskilt stöd. För att studiehandledning på modersmålet ska räknas som särskilt stöd ska insatserna vara av sådan ingripande karaktär som normalt inte är möjliga att genomföra av lärare inom ramen för den ordinarie undervisningen. Rektor ansvarar för att elevens behov av särskilt behov utreds.

Tilldelning till studiehandledning sker dels genom en grundtilldelning på 2,5 timmar per elev och vecka, dels genom ett ansökningsförfarande vid behov av utökad särskilt stöd. Rektor kan ansöka om utökad tid för studiehandledning vilket bekostas av den enskilda enheten. Rektor ansvarar för att ansökan ställs till kommunens centrala enhet som leder och handlägger studiehandledning, alternativt ansvarar för egen anställning.

⁴ Offentliga bidrag på lika villkor, SFS 2009:672

⁵ Förordning (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

2.2 Tilläggsbelopp

2.2.1 Extraordinära stödåtgärder

Ersättningen ges för särskilda stödåtgärder för elever med ett omfattande behov av extraordinärt stöd, som inte ryms inom den ordinarie undervisningen. Den övriga undervisningen ska rymmas inom grundbeloppet.

Tilläggsbeloppet är endast avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda elever som har omfattande behov av särskilt stöd. Det ska vara extraordinära stödåtgärder som inte har koppling till den ordinarie undervisningen. Kostnad för stödet ska vara kopplat till en enskild elev och ha samband med elevens behov och förutsättningar för att kunna delta i den ordinarie undervisningen.

Det krävs att elevens stödbehov kartläggs och följs upp kontinuerligt. Oavsett om tilläggsbelopp beviljas eller inte har alla elever rätt att få sitt stödbehov tillgodosett.

2.2.2 Modersmålsundervisning

Tilldelning ges för de elever som deltar i modersmålsundervisning. Bidraget grundar sig på den kommunala verksamhetens kostnad per elev och omprövas årligen utifrån motsvarande års kostnad. Ersättningen betalas ut månadsvis tillsammans med övriga ersättningar. För de kommunala grundskolorna ges tillägg för modersmålsundervisning från den centrala enhet som leder och handlägger denna verksamhet.

Modersmålet är ett frivilligt ämne för eleverna. En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om

- 1. språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och*
- 2. eleven har grundläggande kunskaper i språket.*

En elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk. (Skollagen 2010:800, 10 kap, 7§)

2.3 Ersättning för moms- och administrationskostnader till friskolor

De fristående skolorna ersätts för administrationskostnader med ett schablonbelopp på tre procent av grundbeloppet.

Till de fristående skolorna utgår momskompensation på sex procent av den summa som utgörs av grundbeloppet samt schablonbeloppet för administrationskostnader.

Till de fristående skolorna utgår momskompensation på sex procent av tilläggsbeloppet.

3. Bidrag på lika villkor

Riksdagen fattade den 10 juni 2009 beslut om förtydligande av skollagens bestämmelser om kommunens bidrag till fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och förskoleklasser.⁴ De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 juli 2009 och tillämpades första gången kalenderåret 2010.

Förändringarna innebär sammanfattningsvis följande:

- Likabehandlingsprincipen betyder att bidraget ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten av motsvarande slag.
- Kommunens budget för verksamheten det kommande året ska ligga till grund för fastställandet av bidragen.
- Bidraget ska bestå av grundbelopp och tilläggsbelopp.
- Huvudmän får överklaga en kommuns bidragsbeslut hos allmän förvaltningsdomstol. Det innebär att domstolen kan pröva och fastställa bidragets storlek.

Kommunerna ska även fortsättningsvis ha möjlighet att göra vissa riktade satsningar och välja olika slags resursfördelningsmodeller, till exempel utifrån socioekonomiska faktorer. Det innebär att alla berörda elever i kommunen får samma möjlighet att ta del av medlen, oavsett om de går i en kommunal eller fristående skola.

Det som påverkar resursfördelningsmodellen utöver grundtilldelningen är:

- Ersättningen för lokalkostnader ska motsvara kommunens genomsnittliga lokalkostnader per barn/elev i motsvarande verksamhet eller skolform
- Tilläggsbelopp för extraordinära stödåtgärder och modersmålsundervisning
- Administrationskostnad, en schablon på tre procent av grundbeloppet
- Moms, en schablon på sex procent av grundbeloppet inkl. administrationskostnad

Om kommunen av andra skäl tillskjuter ytterligare resurser till den egna verksamheten under löpande verksamhetsår, ska enligt förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet, 4 kap. 2 §, motsvarande tillskott tilldelas de fristående skolorna.

⁴Offentliga bidrag på lika villkor, SFS 2009:672